

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาในการควบคุมการจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคลตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาของประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	ศศิวิมล สิริธิโชค
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการควบคุมการจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคลตามกฎหมายที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาของประเทศไทย ว่ามาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่แล้วจะสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ โดยผู้วิจัยได้นำบทบัญญัติอันเกี่ยวกับกฎหมายทางพระพุทธศาสนาของประเทศไทย และกฎหมายอันเกี่ยวกับการควบคุมธุรกิจทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศในส่วนที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกับปัญหาที่ทำการศึกษาได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางเสนอแนะและปรับปรุงบทบัญญัติทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพและสามารถให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภควัตถุมงคลให้ได้รับความเป็นธรรมและสร้างมาตรฐานในการประกอบธุรกิจการจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคล อีกทั้งเพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาในเจริญก้าวหน้าต่อไป

จากการศึกษาพบว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาและการประกอบธุรกิจของประเทศไทย เช่น พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และมติมหาเถรสมาคม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ไม่สามารถนำมาแก้ไขปัญหการจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคลอย่างองค์รวมได้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเกิดจากการทำธุรกิจพุทธพาณิชย์ ซึ่งเป็นธุรกิจที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นปัญหาที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะ เพราะมีผลกระทบต่อหลายฝ่ายไม่ว่าเป็นฝ่ายเอกชน รัฐ และต่อพระพุทธศาสนา แต่กฎหมายที่มีอยู่เป็นกฎหมายที่มีอำนาจในการควบคุมแบบทั่วๆ ไป หรือเป็นกฎหมายที่สามารถนำไปบังคับเฉพาะพระภิกษุสงฆ์เท่านั้น ไม่รวมถึงการควบคุมพฤติกรรมและการกระทำของฆราวาสหรือประชาชนทั่วไป อีกทั้งมาตรการการควบคุมของเหล่าคณะสงฆ์ก็ได้ถูกกำหนดขึ้นเป็นเพียงมติของมหาเถรสมาคมเท่านั้น ซึ่งไม่มีการกำหนดรูปแบบการควบคุมหรือมาตรฐานในการปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการควบคุมการจัดสร้างและการเช่าบูชา
วัตถุมงคลทางพระพุทธศาสนา โดยให้มีการปรับปรุงแก้ไขมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคลให้ครอบคลุม สามารถบังคับใช้ได้กับทั้งพระภิกษุสงฆ์และ
ฆราวาส และให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม โดยการออกกฎกระทรวง
หรือประกาศ เรื่อง การควบคุมการจัดสร้างและการเช่าบูชาวัตถุมงคลทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้มี
มาตรการและมาตรฐานในการคุ้มครองผู้บริโภค และเพื่อควบคุมธุรกิจพุทธพาณิชย์ให้เหมาะสม
รวมถึงเพื่อเป็นการรักษาและดำรงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

Thesis Title	Issues in Controlling the Production and Distribution of Sacred Objects According to Thailand Religious Law
Author	Sasiwimon Sittichok
Thesis Advisor	Associate Professor Phinit Tipmanee
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

This study aimed to study and analyze issues in controlling the production and distribution of sacred objects according to Thailand religious law that whether the existing laws are sufficient to solve the issues. The researcher compared available Thai religious law and Thai and foreign business control law to conduct this study to be used as a guideline and an improvement for effective Thai law, protection of sacred object consumers, standard for sacred object business, and prosper Buddhism.

The results indicated that Buddhism and business Thai law such as The Clergy Act, Sangha Supreme Council of Thailand Agreement, Civil and Commercial Law Codification, Criminal Law Codification, Consumer Protection Act B.E. 2522, Price and Service Act B.E. 2542 could not be used to solve the problem about sacred object business as a whole. This was because the problem occurred from Buddhism commerce which never existed before in Thailand. Moreover, the problem was unique because it affected several parties including governmental organizations, private business, and Buddhism entities. However, the problem was that the general religious law or could only enforce Buddhist monks but could not enforce civilians. In addition, the monk conduct law was made from the agreement of Sangha Supreme Council of Thailand only which did not clearly defy the enforcement and standard of the law.

The researcher wished to propose a solution to redress such the problem. Related laws should be mended to effectively cover and enforce both the monks and civilians who operated sacred object business. These laws could be passed as ministerial regulations or announcement regarding the production and distribution of sacred objects in order to set measure and standard on consumers' protection and proper commercial control to maintain prosperity of Buddhism.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ก็ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสละเวลาให้คำชี้แนะแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัยด้วยดีมาโดยตลอด ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อคิดและคำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง รวมตลอดถึงข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์รอบทิส ไวยสุศรี คุณกรพัฒน์ สุภานันท์ และคุณชัยวัฒน์ สุปรินสุนทร ที่กรุณาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เจ้าหน้าที่บุคลากรทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยดี และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ รวมถึงกัลยาณมิตรทุกๆ ท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยในการทำวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาและครอบครัวที่ได้อุปการะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุกๆ ด้าน รวมทั้งเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา อนึ่ง คุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยขออุทิศเป็นกตเวทิตาให้แก่ บิดา มารดา ครอบครัว ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน รวมทั้งเจ้าของผลงานที่ผู้วิจัยใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศศิวิมล สิทธิโชค